הגמרא מתרצת תירוץ נוסף מדוע צריך פסוק לפסול מחוסר זמן בשעיר המשתלח: **רָבָא אָמַר**, ודאי שאין צריך פסוק לפסול מחוסר זמן בשעיר המשתלח, והריבוי לאסור נצרך למקרה **פָּנוֹן שֶׁהָיָה לוֹ** – למוכר הבהמות שמכר לציבור את השעיר, **חוֹלֶה** מסוכן **פָּתוֹךְ בֵּיתוֹ** שמותר לחלל עבורו את יום הכיפורים, **וְשָׁחַט** עבורו את **אִמּוֹ** של השעיר המשתלח **בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים** לאחר שנעשתה ההגרלה על השעירים, ונמצא שעתה השעיר לעוזאזל מחוסר זמן למצותו להשתלח מחמת האיסור (ויקרא כב כח) 'אֹתוֹ' וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ בְּיוֹם אֶחָד', ולולא הריבוי היינו אומרים שכיון שבשעת הגרלה לא היה מחוסר זמן, אינו נפסל.

מקשה הגמרא: **וְכִי הַאי גַּוְונָא** – ובאופן זה שמיתתו בריסוק איברים בדחיזה לצוק, **מִי אֲסִיר** – האם נאסר מחמת 'אֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ', הלא **'לֹא תִשְׁחָטוּ' אָמַר רַחֲמָנָא**, ומשמע שדווקא כששניהם בשחיטה אסור, **וְהָא** – דחיית השעיר לצוק **לָאו שְׁחִיטָה הִיא.** **מתרצת הגמרא: הָא אָמְרֵי בְּמַעֲרָבָא** – הרי כבר אמרו בארץ ישראל, **שְׁחִיָּיתוֹ** של השעיר **לַצּוֹק** כדי לקיים מצותו **זוֹ הִיא שְׁחִיטָתוֹ** – נחשבת כשחיטה, ולפיכך כששחט את אמו נאסר לדחותו בצוק.

שנינו במשנה: ואם משהגריל מת יביא זוג אחר ויגריל עליהם בתחילה, ויאמר **אִם שֶׁל שֵׁם מֵת וְזֶה שֶׁעָלָה עָלָיו הגורל לשם יתקיים** תחתיו **וְכוּ'**, והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה. הגמרא מבארת איזה שעיר ירעה עד שיסתאב ואיזה יעשה בו עבודתו: **אָמַר רַב**, השעיר **הַשֵּׁנִי שֶׁהִיא בַּזּוּג הָרִאשׁוֹן יִקָּרֵב** לקרבן, והשעיר **הַשֵּׁנִי שֶׁבַּזּוּג הַשֵּׁנִי** שהובא אחרי שמת אחד השעירים שבזוג הראשון, **יִרְעֶה** עד שיסתאב. **וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר**, השעיר **הַשֵּׁנִי שֶׁבַּזּוּג הָרִאשׁוֹן יִרְעֶה** עד שיסתאב, **והשעיר הַשֵּׁנִי שֶׁבַּזּוּג הַשֵּׁנִי** שהובא כדי לקחת את בן זוגו במקום זה שמת, **יִקָּרֵב** לקרבן, ונמצא לפי רבי יוחנן שעבודת השעירים מתקיימת בשני שעירי הזוג השני.

הגמרא מבררת את מחלוקתם: **בְּמַאי קָא מִיפַּלְגִי** – במה נחלקו רב ורבי יוחנן. **רַב סָבַר, שַׁבָּעֲלֵי חַיִּים** שנפסלו ונדחו ממצותם **אֵינָן נִידָּחִין** לגמרי, וכשיחזרו להיות ראויים מקריבים אותם, ולפיכך השעיר מהזוג הראשון אף שנדחה כשמת חבירו, לא נדחה לגמרי, **וכשיעמוד** אחר במקום המת חוזר להיות ראוי. **וְרַבִּי יוֹחָנָן סָבַר, שַׁבָּעֲלֵי חַיִּים** שנדחו **נִידָּחִין** לגמרי, ואינם ראויים עוד להקרבה אפילו אם יתוקן הפסול, ולפיכך השעיר מהזוג הראשון דינו שירעה עד שיסתאב, כיון שנדחה כשמת חבירו. הגמרא מבארת את טעמיהם: **מַאי טַעְמָא דְּרַב** הסובר שבעלי חיים אינן נדחין, **דְּיָלְפִינַן** [–שלומד] **מִמְּחוּסַּר זְמַן** – בהמה שעדיין לא מלאו לה שבעה ימים ללידתה שאסורה להקרבה, ורק מהיום השמיני כשרה להקרבה, **והרי מְחוּסַּר זְמַן, לָאו אַף עַל גַּב דְּהַשְׁתָּא** – אפילו שבעת שלא מלאו לו שבעה ימים **לֹא חָזֵי** – אינו ראוי להקרבה, מכל מקום **כִּי הֲדַר מֵיחַזֵי** – כשעברו שבעה ימים וראוי להקרבה **שַׁפִּיר דָּמֵי** – כשר לקרבן, אפילו שהיה דחוי, **הָכָא נַמֵּי** – אף בבעלי חיים שנדחו, **וכגון** השעיר שהיה ראוי מתחילה ונדחה במיתת חבירו, **לֹא שָׁנָא** – אין דינו שונה, וכיון שחוזר להיות ראוי כשמביאים לו בן זוג אחר, כשר. מקשה הגמרא: **מִי דָּמֵי** – האם שעיר הנדחה במיתת חבירו דומה למחוסר זמן, **הָתָם** – במחוסר זמן **לֹא אִיתְחֲזֵי כְּלָל** – מעולם לא היה ראוי להקרבה, וכאילו לא הוקדש כלל עד שמלאו ימיו, אבל **הָכָא** השעיר **נְרָאֶה** היה מתחילה לקרבן, **וְנִדְחָה** במיתת השעיר השני, ולכן יש לומר שאינו חוזר ונראה עוד.

הגמרא מביאה טעם אחר לשיטת רב: **אֶלָּא הֵיינוּ מַעֲמָא דְּרַב** שאין בעלי חיים נידחין, **דְּיָלְפִינַן** [–שלומד] **מִבַּעַל מוּם עוֹבֵר** – שעתיד להתרפא, ודינו שרק בעוד המום בו פסול להקרבה, וכשיעבור המום ניתן להקריבו, **והרי בַּעַל מוּם עוֹבֵר, לָאו אַף עַל גַּב דְּלָא חָזֵי הָשְׁתָּא** – האם לא דינו שאפילו שבשהמום עליו הוא לא ראוי, מכל מקום **כִּי הֲדַר מֵיחַזֵי** – כשעבר מומו ושוב הוא ראוי, **שַׁפִּיר דָּמֵי** – כשר לקרבן, **הָכָא נַמֵּי** – אף השעיר שהיה ראוי מתחילה ונדחה במיתת חבירו **לֹא שָׁנָא** – אין דינו שונה מבעל מום עובר, וכיון שעתה חוזר להיות ראוי כשמביאים לו בן זוג אחר, כשר.

הגמרא מבררת מנין שבעל מום עובר שעבר מומו כשר. שואלת הגמרא: **וְהָתָם** – בבעל מום עובר **מָנָא לָן** – מנין לנו שכשעבר מומו כשר לקרבן, ואינו נדחה לעולם. משיבה הגמרא: **דִּכְתִיב** (ויקרא כב כה) 'כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם לֹא יֵרָצוּ', ומשמע שדווקא כש'מוּם בָּם' **הוּא דְּלֹא יֵרָצוּ, הָא** – אבל כשעָבַר **מוּמָן יֵרָצוּ**, וכשר לקרבן. **וְרַבִּי יוֹחָנָן** הסובר שבעלי חיים שנדחו אינם חוזרים ונראים יאמר **שְׁמִיעָה דַּחֲמָנָא** – מיעטה התורה וכתבה 'בָּהֶם', לדייק שדווקא **הֵם** – בעלי מומין **הוּא דְּכִי עָבַר מוּמָן יֵרָצוּ** לקרבן, **הָא** – אבל **כָּל** שאר בעלי חיים הַדְּחוּיִין, **הוֹאִיל וְנִדְחוּ** פעם אחת, **נִדְחוּ** לעולם. **וְרַב** שלמד מבעל מום לשאר דחויין יבאר **דַּהַהוּא** – המיעוט **'בָּהֶם'** בא ללמד שדווקא כשבעלי המומים **בְּעֵינֵיהוּ** – ניכרים בפני עצמם ואינם מעורבים באחרים **הוּא דְּלֹא מֵירְצוּ** לקרבן, **הָא עַל יְדֵי תַּעֲרוֹבוֹת** – אבל כשנתערבו בכשרים **מֵירְצוּ** – ירצו לקרבן אפילו כשעדיין המום בהם, וכדעת רבי אליעזר להלן, **כִּדְתַנַּן** במשנה (זבחים עז:) **אֵיבָרִים** של כמה קרבנות עולה **תְּמִימִים** שנתערבו **בְּאֵיבָרִים בַּעֲלֵי מוּמִין** – של בהמה בעלת מום, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אִם** כבר **קָרַב הָרֹאשׁ שֶׁל אֶחָד** מֵהֶן לפני שהרגישו שהתערבו בפסולים, תולים לקולא שהראש שקרב הוא מהבעלת מום, **וְיַקְרִיבוּ** את **כָּל הָרֹאשִׁין כּוּלָּן**, וכן **אִם** קרבו כבר **כָּרָעָיו שֶׁל אֶחָד** מֵהֶן, **יַקְרִיבוּ** את **כָּל הַכְּרָעַיִם כּוּלָּן**, משום שכשנתערבו אין בהם איסור דאורייתא שספיקו לחומרא, כיון שהתורה הזהירה עליהם רק כשהם בפני עצמם, כנדרש מתיבת 'בהם', וכשקרב אחד מהם יש רק ספק דרבנן ותולים לקולא. **וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֲפִילּוּ** שכבר **קָרְבוּ** האיברים **כּוּלָּן חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן**, אותו אחד **יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרֵיפָה**, שעדיין יש לומר שמא האבר הנותר הוא מבעלת מום, ואינו ניתר בתערובת, משום שלא תולים שהאבר האסור כבר קרב.

הגמרא ממשיכה לפרש את טעמי רב ורבי יוחנן. שואלת הגמרא: **וְאִידָךְ** – רבי יוחנן שדרש מ'בָּהֶם' למעט שדווקא בעלי מום ירצו לקרבן כשעבר מומם אולם שאר בעלי חיים אינם חוזרים ונראים, מנין דורש שבעלי מומין כשרים בתערובת. משיבה הגמרא: **נַפְקָא לֵיהּ** – הוא לומד דרשה זו **מִ'בָּם' 'בָּהֶם'**, כלומר, שיכלה התורה לכתוב 'משחתם בם' וכתבה 'בהם', מלשון יתירה נלמד שבעלי מומין כשרים בתערובת. שואלת הגמרא: **וְאִידָךְ** – רב שלמד את ההיתר בתערובת מתיבת 'בהם', **מה** יִדרוש מהיתור של האות ה'. משיבה הגמרא: רב **'בָּם' 'בָּהֶם' לֹא דָּרֵישׁ**, שכן הוא דרך התורה לכתוב.

הגמרא חוזרת לברר את דעת רב. שואלת הגמרא: **וְלָרַב, נְהִי נַמֵּי** – אף אם סובר **דְּבַעֲלֵי חַיִּים אֵינָן נִידָּחִין**, עדיין יש להבין מה עדיפותו של השעיר מהזוג הראשון, ומדוע לא נאמר **אִי בָּעֵי הַאי** – שאם ירצה להקריב את השעיר מהזוג הראשון, **נִקְרֵיב** – יקריב אותו, **וְאִי בָּעֵי הַאי** – ואם ירצה להקריב את השעיר מהזוג השני, **נִקְרֵיב**, שהרי שניהם ראויים כעת. משיבה הגמרא: **אָמַר רָבָא, רַב סָבַר לָהּ כְּרַבִּי יוֹסֵי דְּאָמַר מְצָוָה בָּרִאשׁוֹן** דווקא. מבררת הגמרא: **תְּיוּ** – היכן מצאנו שרַבִּי יוֹסֵי סובר שמצוה בראשון, **אִי נַיְימָא** – אם נאמר שהכוונה לְרַבִּי יוֹסֵי דִּשנינו לגבי **קוּפּוֹת** מחצית השקל, **דְּתַנַּן** במשנה (שקלים פ"ג מ"ב) **שָׁלֹשׁ קוּפּוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ סְאִין** היו במקדש, **שֶׁבָּהֶן תּוֹרְמִין** הכהנים **אֶת הַלִּשְׁכָּה** – ממלאים אותם מהשקלים שנאספו בלשכה בקופות הגדולות, שלש פעמים בשנה, בפסח בעצרת ובסוכות, **וְכָתוּב עֲלֵיהֶן אָלֶ"ף בֵּית גִּימֶ"ל**, על כל אחת אות אחת. **וְתָנְיָא, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, לָמָּה כָּתוּב עֲלֵיהֶן אָלֶ"ף בֵּית גִּימֶ"ל**, כדי **לְיַדַּע אֵיזֶה מֵהֶן נִתְרַמָּה רִאשׁוֹן, וּלְהָבִיא הֵימֶנָּה קרבנות צבור רִאשׁוֹן** לפני הקופות האחרות, משום **שֶׁמִּצְוָה בָּרִאשׁוֹן**. הרי שלרבי יוסי יש לקיים את המצוה בראשון, וכדבריו סבר רב שאמר שמקריבים דווקא את השעיר הראשון. דוחה הגמרא: **דִּילְמָא שַׁאנֵי הָתָם** – שמא שונה הדין בקופות שמצוה בראשון, משום **דִּכְעִידְנָא דְּאִתְחֲזֵי קַמַּיְיתָא** – שבזמן שנתמלאה הראשונה והיתה ראויה להביא ממנה קרבנות, עדיין **לֹא אִתְחֲזֵי בַּתְרַיְיתָא** – לא היתה השניה ראויה, שהרי עוד לא נתמלאה, ולפיכך יש להביא

המשך בעמוד קפה

בתחילה מהראשונה, אך בשעיר הנדחה במיתת חבירו כשמביאים שעיר חדש במקום המת וחוזר ונראה, באותה שעה אף השני נראה למצותו.

אֶלָּא צריך לומר שכוונת רבא לרַבִּי יוֹסֵי דְּפָסַח, (רתנן) [דְּתַנְיָא], **הַמַּפְרִישׁ** שה לִפְּסָחוֹ, **וְאָבַד** השה קודם חצות של י"ד בניסן, ועדיין לא נראה לקרבן בזמן הקרבת הפסח, **וְהִפְרִישׁ** שה **אַחֵר תַּחְתָּיו** לקרבן פסח, **וְאַחַר כָּךְ** קודם חצות **נִמְצָא הָרִאשׁוֹן, וַהֲרֵי שְׁנֵיהֶן** [הראשון שאבד ונמצא, והשני שהופרש תחתיו] **עוֹמְדִין** ונראים באחד כשהגיע זמן שחיטת הפסח בחצות, **אֵיזֶה מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה יִקְרַב,** ואין צריך להעדיף אחד מחבירו, דִּבְרֵי **חֲכָמִים, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, מְצָוָה בַּשֶּׁה הָרִאשׁוֹן** שאבד ונמצא,

וְאִם הָיָה השה **הַשֵּׁנִי מוּבְחָר מִמֶּנּוּ** – מן הראשון, **יְבִיאֶנּוּ**, שעדיף להביא לקרבן את המובחר מלקיים מצוה בראשון. ומבואר שרבי יוסי סובר שלכתחילה מצוה בראשון, וכדבריו סבר רב, ולכן אמר שיקרב הראשון.

הגמרא ממשיכה לדון במחלוקת רב ורבי יוחנן, ומביאה ראיה לכל אחת מהשיטות: **אָמַר רָבָא, תַּנְיָא מַתְנִיתִין כְּוָותֵיהּ דְּרַב** – משנתינו מדוייקת כרב שפירש כוונת חכמים שהשעיר השני מהזוג הראשון יקרב, והשני מהזוג השני ירעה, **וְאילו הַבָּרַייְתָא כְּוָותֵיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן** – מדוייקת כרבי יוחנן שפירש כוונת חכמים שהשני מהזוג השני יקרב, והשני מהזוג הראשון ירעה. מבארת הגמרא: **מַתְנִיתִין** מדוייקת **כְּוָותֵיהּ דְּרַב**, דְּקָתָנֵי במשנה, שאם מת אחד מהשעירים מביא שנים אחרים ומגריל עליהם, **וְאִם** השעיר **שֶׁל שֵׁם מֵת**, יאמר הכהן, **זֶה שֶׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַשֵּׁם יִתְקַיֵּים תַּחְתָּיו** – במקום המת. מדייקת הגמרא, שדווקא במקום המת צריך להעמיד שעיר אחר, **וְאִידָךְ** – אבל בן זוגו של המת שנשאר חי, **כְּדָקָאֵי קָאֵי** – כמו שעמד בתחילה בקדושתו כך נשאר גם לאחר מיתת השעיר, ואינו נדחה לגמרי במיתת חבירו שיהיה צריך להעמיד אחר תחתיו, וכדברי רב שהשני שבזוג הראשון יקרב, והשני שבזוג השני יראה עד שיסתאב. **והַבָּרַייְתָא** מדוייקת **כְּוָותֵיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן, דְּקָתָנֵי** בברייתא, **שְׁנֵי** האמור במשנה שירעה, **אִינִי יוֹדֵעַ אִם** כוונתו של התנא **לְשֵׁנִי שֶׁבָּזוּג רִאשׁוֹן** דהיינו בן זוגו של המת, **אִם** – או שהכוונה **לְשֵׁנִי שֶׁבָּזוּג שֵׁנִי, כְּשֶׁהוּא** [–הפסוק] **אוֹמֵר** שהשעיר המשתלח לעואזל **'וְעָמַד חַי לִפְנֵי ה''** (ויקרא טז י), ממעטים, **וְלֹא** השעיר מזוג ראשון **שֶׁחֲבֵירוֹ מֵת**, וממילא יודע אני כדברי רבי יוחנן שהשני שבזוג השני יקרב והשני שבזוג הראשון ירעה עד שיסתאב.

הגמרא מבררת את דברי הברייתא. מקשה הגמרא: **מַאי מַשְׁמַע** – כיצד משמע מפסוק זה ששעיר שחבירו מת אינו בכלל **'וְעָמַד חַי'**, הרי בפשטות הפסוק מדבר על השעיר עצמו ש'יעמד חי' ולא מת. מתרצת הגמרא: הפסוק **'וְעָמַד חַי'** משמעותו עמידה אחת ולא שתי עמידות, והיינו שרק עכשיו בשעת הגרלה זו יעמוד חי, **וְלֹא שָׁכְבָה עָמַד** בהגרלה אחרת ונדחה במיתת חבירו ובא שוב לעמוד חי להקרבה, ומבואר בברייתא כדברי רבי יוחנן, ששני מזוג ראשון דחוי הוא, ויקרב שני מזוג שני.

הגמרא מבארת כיצד יבארו רב ורבי יוחנן את מחלוקת רבנן ורבי יהודה במשנה: **תָּנַן** במשנה, אחר שהביא התנא את מחלוקתם של רבנן ורבי יהודה, **וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נִשְׁפַּךְ הַדָּם** של שעיר הפנימי לפני שהיזו ממנו כמצותו, **וָמוּת** בן זוגו **הַמְשֻׁתָּלַח**, משום שנדחה ואינו ראוי עוד, וצריך להביא שנים אחרים ולערוך עליהם גורל חדש, וכן אם **מֵת הַמְשֻׁתָּלַח** כשעדיין דם השעיר הפנימי בכוס ולא נזרק, **יִשְׁפֹּךְ הַדָּם**, משום שאינו ראוי עוד לעבודתו. מקשה הגמרא: **בְּשָׁלְמָא** – יהיה מובן **לְרַבִּי יוֹחָנָן דְּאָמַר בַּעֲלֵי חַיִּים נִדְחִין** אפילו כשחוזרים להיות ראויים, **שְׁמָשׁוּם הָכֵי וָמוּת הַמְשֻׁתָּלַח**, כיון שנדחה כשנשפך דמו של השעיר הפנימי, ואינו יכול עוד להיות ראוי, **אֶלָּא לְשִׁיטַת רַב דְּאָמַר בַּעֲלֵי חַיִּים אֵינָן נִדְחִין**, ולשיטתו לא נדחה לגמרי שעיר המשתלח כשנשפך דם הפנימי, אם כן **אַמַּאי** [–מדוע] **וָמוּת הַמְשֻׁתָּלַח**, הרי יוכל לחזור לעמוד לקרבן עם שעיר אחר מהזוג השני. מתרצת הגמרא: **אָמַר לְךָ רַב**, ודאי נדחלקו רבנן ורבי יהודה אף בדין בעלי חיים נדחין, ומוכח כן מלשונו של רבי יהודה שנקט 'ועוד', דהיינו שרבי יהודה חולק על רבנן בדבר נוסף וסובר שבעלי חיים נדחין, ומוכח שרבנן סוברים שבעלי חיים אינן נדחין, ובא רבי יהודה לומר שאף בזה חלוק אני עליכם, ואני סובר שבעלי חיים נידחין, ולפיכך השני מהזוג הראשון שהוא דחוי דינו שימות, והשני מהזוג השני יקרב, ואכן יאמר רב, **אַלִּיבָּא דְּרַבִּי יְהוּדָה לֹא קָא אָמֵינָא** – שלא אמרתי את דברי לפי רבי יהודה, אלא **כִּי אָמֵינָא אַלִּיבָּא דְּרַבָּנָן** – אמרתי לפי רבנן הסוברים שבעלי חיים אינן נדחין.

ממשיכה הגמרא להקשות מהמשנה: **בְּשָׁלְמָא** – יהיה מובן **לְרַב, דְּבָעֵי** – שבנידון זה, איזה שני יקרב למזבח, אם מזוג ראשון או מזוג שני **פְּלִיגִי** [–נחלקו] **רַבִּי יְהוּדָה וְרַבָּנָן** בסיפא של המשנה, ומובן מדוע רבי יהודה נקט בסיפא לשון 'ועוד', כיון שבא להוסיף לחלוק על רבנן בדין נוסף, **אֶלָּא לְרַבִּי יוֹחָנָן** הסובר שאף לרבנן בעלי חיים נדחין, וכוונתם במשנה שהשני מהזוג הראשון יראה, אם כן קשה, **כְּמַאי פְּלִיגִי** – במה נחלקו רבי יהודה ורבנן בסיפא בנוסף על מה שנחלקו ברישא. **אָמַר רָבָא, הָא אַמְּרִיגָן** – הרי כבר אמרנו לעיל **דַּיְיקָא מַתְנִיתִין כְּוָותֵיהּ דְּרַב** – שהמשנה מדוייקת כמו רב, וגם מכאן יש לדייק מהמשנה כדברי רב.

הגמרא מוסיפה להקשות ממשנתינו על רב: **תָּנַן** במשנה, שלדעת חכמים השעיר הנותר יראה עד שיסתאב, ואינו הולך למיתה כשאר חטאת שכיפרו בעליה באחרת, משום **שֶׁאֵין חַטַּאת צִבּוּר מֻתָּה**, ומדויק מכך, שדווקא בחטאת צבור הדין כן, **הָא** בְּיָחִיד – אבל בחטאת שהפריש אדם לחטאתו, **בְּכִי הַאי גַּוְונָא** – באופן כזה שכפרו בעליה באחרת, הדין הוא **שֶׁמֻּתָּה** הנותרת ולא צריך שתרעה עד שתסתאב. ומקשה הגמרא, **בְּשָׁלְמָא לְרַבִּי יוֹחָנָן** שפירש כוונת חכמים ששעיר שני מזוג ראשון יראה, מובן לשון המשנה 'שאין חטאת צבור מתה', שאילו היתה חטאת זו של יחיד, דינה היה למיתה, שהרי היא נחשבת כחטאת אבודה, כיון שרבי יוחנן סובר **כְּרַבִּי אַבָּא אָמַר רַב,** לגבי מחלוקתם של רבי ורבנן (תמורה כב:) במפריש בהמה לחטאת ואבדה הבהמה, והפריש בהמה אחרת תחתיה לחטאת, ולאחר מכן נמצאה הראשונה, וכעת שתיהן עומדות בפנינו והקריב את אחת מהן. נחלקו רבי ורבנן מה דינה של הבהמה הנותרת, רבי סבר שהבהמה הנותרת תמות, כיון שהיא בכלל חטאת שכפרו בעליה באחרת ודינה למיתה כשאר חטאות המתות. אבל חכמים סוברים שאין דינה למיתה אלא תרעה עד שתסתאב, משום שהכלל שחטאת שכפרו בעליה באחרת למיתה אינו אלא באופן שנמצאה האבודה אחרי שנתכפרו הבעלים בחברתה, אך אם נמצאה לפני כפרת הבעלים, אף שהבעלים הפריש כבר אחרת במקומה, אין דינה למיתה אלא תרעה עד שתסתאב. ועל זה מצינו **דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַב,**